

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1, 50, miesięcznie kop. 60, wraz z przesyłką pocztową lub odrocznieniem do domów. Zgraniczą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10—2 po poł. Kopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA

6 GROSZY

WYKŁADY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pettoży jednosłupowy lub jego miejsce nadestane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi pokop. na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiatałej o 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantor i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

„Naród amerykański”

W wieku najwyższego rozwinięcia zasady narodowości utrzymały się przy życiu, dwie formacje, będące dziwolągami z naukowego punktu widzenia: „narody” amerykański i szwajcarski, narody, nie będące zgoła narodami.

Utożsamienie to pojęcia ściśle przyrodniczego, jakim jest pojęcie narodu, z organizacją polityczną, mogło dokonać się tylko na gruncie tak wysoko rozwiniętych ideałów i instytucji wolnościowych, jakie wytworzyła Szwajcaria i Ameryka północna.

Cudowna siła spajająca swobód obywatelskich, dała ludzkości te dwa odosobnione przykłady, iż państwa wieloplemienne zdołały wykształcić u siebie podmiotowe poczucie wewnętrznej spójni tak silne, że na określenie jej musiał być użyty wyraz: naród. Wszystkie państwa nowoczesne, mniej lub więcej różnili te w składzie narodowościowym, żywią tę samą ambicję, jednakże przykład Szwajcarii i Stanów amerykańskich nie dał się nigdzie powtórzyć.

Jednakże i te piękne dziwolągi poczynają kruszyć się w naszych oczach i rozpadać na naturalne części składowe. Proces ten sięga od prawda na szereg lat wstecz, ale wojna teraźniejsza, która tak głęboko wszystkim wstrząsnęła, przyspieszyła gwałtownie jego rozwój.

Pod wpływem silnego wyładowania się afektów narodowych w wojnie światowej różne pierwiastki „narodów” szwajcarskiego i amerykańskiego wykazują zdecydowane ciążenie do swych pra-źródeł plemiennych.

W „narodzie szwajcarskim” objawił się od sierpnia 1914 uczuciowy rozłam wewnętrzny, a sympatie i antypatie ułożyły się odrazu po linii pokrewieństwa szwajcarskiego.

Łacińska Szwajcaria przywarła do koalicji, Szwajcaria niemiecka — do państw środkowych. Wśród Szwajcarów niemieckich w przyspieszonym tempie wzrasta nieznane tam dawniej poczucie nacjonalistyczne.

Do bitnie zaznacza się zwrot uczuciowy ku niemieckości w prasie niemiecko szwajcarskiej.

Wśród wielkiej próby dziejowej wyłania się podwójna i potrójna dusza Szwajcarii. „Naród szwajcarski” ów jednolity, zwarty, jakby przeżywał się w naszych oczach.

Podobne różniczkowanie się przechodzi i dusza „narodu amerykańskiego”. Stany Zjednoczone, przy całej swej przewadze żywiołu angielskiego, są wieżą Babel ras, szczepek i języków. Obok dziesięciu milionów negrów—ośm milionów Amerykanów niemieckich—trzy czy cztery miliony Polaków. Obok nich—Amerykanie czescy, francuscy, hiszpańscy, skandynewscy, włoscy. Wszys-

scy oni są „narodem amerykańskim”, wiernym wspólnemu gwiazdzistemu sztandarowi.

Jednakże, co za różnice reagowania na zewnętrzne podmioty polityczne!

Pamiętajmy jeszcze gwałtowny odruch protestu, jaki targnął społeczeństwem polsko amerykańskim w dniach zamachu na Chełmszczyznę. Ludzie zelektryzowani tymi faktami, stanowili integralną część „narodu amerykańskiego”. Reszta atoli „narodu” zachowywała się wobec tych samych faktów zgoła obojętnie. Nadwrót Amerykanie polscy wcale nie reagowali na kłopoty Amerykanów irlandzkich i innych.

Wojna oświeciła na koniec z całą jaskrawością wątpliwą integralność „narodu amerykańskiego”. Olbrzymi, przeważający i decydujący liczebnie odłam tego „narodu” przyklasnął z zapałem wrogiemu stanowi sku rządu wobec Niemiec, przyjaznemu wobec Anglii. Byli to Amerykanie anglo sascy. Inny, mniej liczny, jednakże wielomilionowy odłam pracuje z całym wysiłkiem, aby do zatargu Stanów z Niemcami nie dopuścić. Są to Amerykanie niemieccy. Fakt, że te sympatie i antypatie w Ameryce ułożyły się równoległe do ściślejszych cech plemiennych, dowodzi, iż w „narodzie amerykańskim” żyje—wielokrotna dusza narodowa. I on, ten zwarty, tak znakomicie wyosobniony, polityczny „naród” amerykański kruszeje pod potężnymi uderzeniami młota—czystej idei narodowościowej.

Stanowisko Ameryki północnej, zajęte w wojnie światowej pisze w „Gł. Nar.” znany publicysta A. Chłoniowski, stanowisko, w którym spontanicznie przejawia się wola rasy, podkreśliło ostatecznie niewspółczesność i sztuczność „narodowości” politycznej, przykrojonej a priori do ustroju państwowego, choćby ten ustrój miał być nawet Szwajcarią lub Ameryką.

Naród—twór przyrody—musi być punktem wyjścia dla organizacji państwowej i winien pokrywać się z państwem.

Do tego ideału dąży wyraźnie rozwój życia i wbrew wszelkim przytym formom realizować go będzie, w granicach, jakie wogóle zakresione są ideałom.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 20 lutego:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

W poszczególnych odcinkach artylerja rosyjska była bardziej czynna niż dni poprzednich, głównie zaś na południu od jeziora Dryswiackiego i na wschodnim brzegu Narajów wki.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

W Karpatach, podczas opadów śnieżnych, odbywały się pomyślne dla nas walki. Blokhauz rosyjski na południu od Smotrecza, po wzięciu do niewoli obrońców, wysadzono w powietrze. Na północy od Stanisławowa posunęliśmy bojowe stanowiska nasze na grzbiet górski, rozprószywszy uprzednio posterunki nieprzyjacielskie i odparliśmy kontrataki.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Pod Radulisti nad Seretem, wojska atakujące wtargnęły do stanowisk rosyjskich i po zburzeniu urządzeń podziemnych, powróciły z 11 jeńcami oraz kilkoma karabinami maszynowymi.

Front macedoński.

Między jeziorami Wardarem a Doiranem, stanowiska nasze ostrzeliwano zaciekle aż do wieczora. Mimo to, do natarcia nie doszło.

Zachodni plac boju.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Przed południem sformiono wszczęty, po przygotowaniu ogniowym, atak Anglików. Oficer i 6 szeregowców pozostali w naszych rękach.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na froncie Artois odparto kilka uderzeń angielskich oddziałów wywiadowych. Na północnym brzegu Ancre, pewien oddział linjowy napadł zniemacka na posterunek angielski i przyprowadził 7 jeńców. Po silnej działalności ogniowej naszych wojsk nacierających, wzięto szturmem pewien punkt oparcia na południu od Le Transley. Z załogi odprawiono do niewoli 80 osób.

Front niemieckiego następcy tronu. W Szampanii i w Wogezach małe przedsięwzięcia Francuzów miały dla nich przebieg niepomyślny. Na północno-wschodnim froncie Verdunu udatny dla nas wynik miała walka ręczna z posterunkiem nieprzyjacielskim, który zniszono śród białego dnia.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 21-go lutego—rano:

Oprócz pomyślnego odparcia francuskich natarć częściowych pomiędzy Mozą i Mozela, działalność bojowa na zachodzie była nieznaczna, z powodu deszczu i mgły.

Na wschodzie i w Macedonii—nic szczególnego.

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 20 lutego:

Wschodni plac boju.

Na północnym wschodzie od Focsan oddziały nacierające wprowadziły z rowów nieprzyjacielskich oprócz pewnej liczby jeńców, 8 karabiny

maszynowe i 1 przyrząd do rzucania min.

W okolicy Ludowej wysadzono w powietrze rosyjski domek strażniczy. Nad Narajówką ożywione walki armatnie.

Pod Radziwiłowem jeden z lotników naszych zestrzelił latawiec rosyjski.

Włoski teren walk:

Wczoraj po południu na froncie Pobrzeża pomiędzy Plawą a morzem przybrał na sile ogień artylerji nieprzyjacielskiej. W nocy miał miejsce tylko odosobniony ogień.

Na froncie tyrolskim artylerja nieprzyjacielska była czynniejszą niż zwykle w odcinku pomiędzy Terbole a Loppio.

Południowo-wschodni plac boju.

Na południowym-wschodzie od Beratu starcia pomiędzy strażami polowemi.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefer-

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, dnia 19 lutego:

Front zachodni.

Po silnym ogniu artyleryjskim ruszyli Niemcy w sile około 2-ch kompanji do ataku, na stanowiska nasze w odcinku na wschodzie od błot Kazawa, na południowym-zachodzie od Dyneburga. Niektórym oddziałom niemieckim udało się wtargnąć do naszych przednich stanowisk, lecz z nadejściem rezerw zostały one wyparte.

Front rumuński.

Niespodziewanym atakiem udało się wojskom naszym zdobyć ważny punkt nieprzyjacielski na wzgórzu, 18 wiorst na południowym zachodzie od wsi Okrzy. Przeciwwatki pozostały bez skutku.

Front kaukaski.

Na całym froncie trwają nadal zawieje śnieżne.

Walki na Zachodzie.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19 lutego:

Liczba jeńców, wziętych przez nas wczoraj nad Ancre, wynosi 12 oficerów i 761 szeregowców. Pozatem zdobyliśmy pewną liczbę karabinów maszynowych i moździerzy okopowych.

Dzisiaj rano uderzyły znaczne siły nieprzyjacielskie na nowe stanowiska nasze przy punkcie wysuniętym pod Baillescourt. Piechota nieprzyjacielska posuwała się trzema falami, a za nimi gódały oddziały pancernikowe. Dostawszy się pod ogień ze środków dział naszych, nieprzyjaciel ustąpił, poniosłszy straty znaczne i nie dotarłszy nigdzie do linii naszych. Nie ponieśliśmy strat żadnych.

W nocy wtargnęliśmy do stanowisk niemieckich na południe zachód i na północo-zachód od Arras, na południe od Fauquiesart oraz na północ od Ypres. Zadaliśmy nieprzyjacielowi liczne straty, wysadziliśmy w powietrze karabin maszynowy i sprowadziliśmy 19 jeńców.

Co mówi Wilson?

LUGANO, 21 | 2. „Times“ donosi z Waszyngtonu: Wilson udał się w sobotę na Kapitol dla odbycia narady z przywódcami partji demokratycznej w senacie.

Prezydent Stanów Zjednoczonych dał do zrozumienia senatorom, iż rząd ma jeszcze nadzieję, jakkolwiek uważa położenie za bardzo poważne i niebezpieczne, powstrzymania w jakikolwiek sposób zatargu zbrojne-

go. Według ogólnego przekonania, prezydent Wilson, na mocy pełno-mocnictwa, dawniej już udzielonego mu przez kongres, zarządzi uzbrojenie przeciw łodziom podwodnym wszystkich statków handlowych amerykańskich.

„Times“ zapewnia, że gdyby niemieckie łodzie podwodne zaczęły lub zatopić którykolwiek z tych statków lub też zatopić nieuzbrojony parowiec amerykański, to Wilson środki obronne rozszerzy i użyje floty wojennej ku obronie statków amerykańskich, a może nawet i innych krajów neutralnych.

Doniesie posiedzenie.

ROTTERDAM, 21 | 2. Według depeszy agencji Reutersa z Nowego Jorku, prezydent Wilson zwoła zapewne pod koniec bieżącego tygodnia wspólne posiedzenie senatu i izby posłów dla załatwienia kredytów i pełnomocnictw w celu obrony mienia i życia amerykańskiego przeciwko bezwzględnej wojnie podmorskiej. Jak przypuszczają, kongres przyzna prezydentowi na potrzeby nagłe 50 milj. dolarów.

Walki nad Ancre.

LONDYN, 21 | 2. Wczoraj zrana wojsko nasze dokonało operacji pomyślnych na obu brzegach rzeki Ancre. Posunięto się znacznie dalej. Na południe od rzeki natarto na stanowiska nieprzyjacielskie naprzeciwko wsi Miraumont i Petit Miraumont i zdobyto je na froncie około 1 i pół mili. Wtargnęliśmy na głębokość przeszło tysiąca jardów do nieprzyjacielskich stanowisk obronnych i przysunęliśmy linje nasze na odległość kilkuset jardów od wsi Petit Miraumont. Na północ od Ancre wzięto ważne stanowisko nieprzyjacielskie na zboczach górnych, na północ od folwarku Baillescourt, na froncie długości około tysiąca jardów. Przeciwwatki nieprzyjacielskie odparły pomyślnie. Nieprzyjaciel doznał ponownie strat ciężkich. Dotychczas przeszło przez punkty zbornie 268 jeńców z 6 oficerami, jako wynik operacji powyższych.

Dzisiaj zrana dokonaliśmy 2 uderzeń: na południe od Neuve Chapelle i na północo-wschód od Ploegsteert, gdzie wojsko nasze dotarło do drugiej linii nieprzyjacielskiej. Znaczną liczbę Niemców zabito, liczne schroniska i karabiny maszynowe zburzono. W obu tych wycieczkach wzięliśmy jeńców.

Co robi armja rosyjska?

ZURICH, 21 | 2. Wychodzący tu „Tagessanzeiger“ donosi, że nowe ugrupowanie wojsk rosyjskich zostało już ukończono.

Utworzono cztery grupy wojsk. Pierwsza pozostaje pod dowództwem gen. Ruzskiego i zajmuje front koło Rygi i nad Dźwiną, druga pod wodzą Swerta stoi w okolicach Baranowicz, trzecia pod komendą Brusilowa znajduje się na Wołyniu i w Galicji w. nowym. Czwarta nowoutworzona armia dowodził generał Hurko. „Berliner Bund“ twierdzi, że ten właśnie generał nad Seretem i Dunajem zgromadził te wojska, które przedtem znajdowały się na froncie wołyńskim i na Kautzale.

Echa zestrzelenia aeroplanu austriackiego.

WIEDEN, 21 | 2. Pisma włoskie przyniosły wiadomość, iż w ataku powietrznym na Udine, po bohater-skiej walce na wysokości 3000 m. z siedmiu samolotami włoskimi, dostał się, po odniesieniu ciężkiej rany, do niewoli lotnik austriacki hr. Siemieński.

Obecnie o wypadku tym pisze „Fremdenblatt“, że hr. Stanisław Siemieński, ożeniony z Zofją z hr. Tarnowskich, ma trzech synów: Jana Stanisława, Jana i Wilhelma. Niestety, doniesienie pism włoskich nie zawiera żadnych szczegółów, który z trzech synów hr. Stan. Siemieńskiego padł ofiarą walki.

Przed zerwaniem stosunków przez Stany Zjedn. z Austrią.

BERLIN, 21 | 2. Przytaczając informacje o najnowszym memorjale rządu amerykańskiego do Austro-Węgier, „Voss. Ztg.“ wypowiada zdanie, iż rząd Stanów Zjedn. wysyłając obecnie taką notę, na którą odpowiedź z góry musi mu być wiadoma, ma jedynie na celu wyszukanie powodu do niezbyt zrzędnego zerwania stosunków dyplomatycznych z Austro-Węgrami. Odpowiedź Austro-Węgier, w przewidywaniu tego nieuniknionego rozwoju, rzeczy będzie niewątpliwie odpowiednio jasną i stanowczą.

Żegluga holenderska.

BERLIN, 21 | 2. Według depesz nadchodzących z Batawji do pism holenderskich, wśród tamtejszych plantatorów panuje silne zaniepokojenie, że wskutek przerwy w ruchu okrętów nie będą mieli sposobności wysyłania produktów swych do Europy.

Doręczenie noty chińskiej.

BERLIN, 21 | 2. Tutejszy poseł chiński doręczył sekretarjatu spraw zagr. odpis noty, którą rząd jego przesłał niemieckiemu postłowi cesarskiemu w Pekinie, a która usilnie protestuje przeciwko nowym zarządzeniom, dotyczącym się wojny podmorskiej.

Wiadomości podane przez nieprzyjacielskie agencje telegraficzne o zerwaniu stosunków dyplomatycznych Chin z Niemcami lub o tem, że krok taki wkrótce nastąpi, są nieścisłe.

Zwiększenie obiegu banknotów we Francji.

BERLIN, 21 | 2. Z Paryża donoszą, że Bank francuski zwiększył obieg banknotów z 18 na 21 miliardów franków.

Odkrycie lodowców w Chinach.

LONDYN, 21—2. Nadchodzą tutaj szczegóły o rezultatach wyprawy naukowej F. K. Warda do chińskiej prowincji Jünan. Okazuje się z nich, że wyprawa ta przyniosła dużą niespodziankę.

Mianowicie w zachodniej części prowincji Jünan, a więc graniczącej już z Tybetem, odkryto dosyć duże lodowce, jakie zwykle znajdują się tylko wśród wysokich gór.

Chwila bieżąca.

— Wkrótce wypuszczona ma być w Stanach Zjednoczonych nowa pożyczka francuska, a w ciągu 4 tygodni okwadopodobnie Kanada także zaciągnie w Stanach Zjednoczonych pożyczkę na sumę stu milionów dolarów.

— Na kolejach rosyjskich przerwano ruch pasażerski ze względu na przesuwanie wojsk.

— Wczoraj wieczorem przybył do Mediolanu minister belgijski van der Velde.

Z Warszawy.

Zmiany w Zarządzie R. G. O. Członkowie Zarządu R. G. O. pp. Ludw. Górski, W. hr. Rostworowski i K. Wojewódzki wystąpili z Zarządu, pozostając jednak członkami Rady;

do Rady Głównej Opiekuńczej zaproszono dwóch nowych członków pp. L. Grohmana i J. Zaglencznego.

Rady miejskie w małych miastach.

Obecnie kończy się akcja wyborcza w całym szeregu miast i miasteczek prowincjonalnych. Ostatnio nadeszły do nas wiadomości o rezultatach wyborów z Słupcy i Turka w gub. kaliskiej oraz z Kutna i Kowala. W Kowalu wybrano 6 chrześcijan i 3 żydów, w Słupcy 8 chrześcijan i 4 żydów, w Turku 13 chrześcijan i 5 żydów, w Kutnie 14 chrześcijan i 4 żydów.

Organizacja — to nasza siła!

KRONIKA

Dzisiejsze zebranie organizacyjne „Piechur”.

Dzień we czwartek 22 b. m. o g. 7 i pół wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich Teatralna 16 odbędzie się zebranie organizacyjne Tow. „Piechur”, które ma powstać w najbliższej przyszłości w naszym mieście.

535-lecie Częstochowy.

W dniu dzisiejszym przypada rocznica dla naszego miasta. Oto 22 lutego w roku 1382 Władysław książę Opolski, jak mówią kroniki, złożył cudowny obraz Najświętszej Marii Panny w kościółku drewnianym na Jasnej Górze.

Od tej chwili datuje się historia Częstochowy, a jest ona głównie historią Jasnej Góry, tę zaś znają wszyscy, gdyż jest ściśle związana z dziejami całej Polski, przynajmniej w dwóch ostatnich wiekach jej niezależności.

Dopiero w ostatnich latach kilkunastu lat Częstochowa zmieniła swój charakter, będąc obok miejsca pielgrzymek środowiskiem przemysłowym.

Powstały tutaj liczne fabryki przyspieszyły rozwój miasta, a dość powiedzieć, że gdy w roku 1827 Częstochowa liczyła 5080 osób już w r. 1880 wynosiła 18,147. Następnie w roku 1901 — 63,848, a w roku 1908 — 70,627.

Wojna zatrzymała w biegu rozwój naszego miasta, a jak wykazał ostatni spis ludności Częstochowa liczy obecnie 70 tysięcy mieszkańców.

Co sprawiło to nadzwyczajne zmniejszenie się liczby mieszkańców wszyscy wiedzą.

Wolany odczyt.

Zapowiedziany na poniedziałek odczyt ks. Mauersbergera o zadaniach harcerstwa polskiego, z przyczyn organizatorów niezależnych, odbyć się nie mógł.

„Piechur”.

Staaliśmy wobec faktu tworzenia własnej armji.

Spółceństwo zdaje sobie sprawę, że to powinno nastąpić nie przez obcych, ale być jego świadomym czynem.

Zadanie to napotyka na najrozmaitsze przeszkody. Pomijając stosunki techniczne, społeczeństwo nie jest do tego przygotowane psychicznie.

Ostatnie regularne wojsko polskie wyszło z kraju 85 lat temu i od tego czasu poza ruchem zbrojnym partyzanckich oddziałów 1863 roku, mieliśmy tylko u siebie wojska obce, dla nas zniechodzone. Służbę wojskową traktowaliśmy jako smutną konieczność od której kto tylko mógł

uohylał, wreszcie skłonni byliśmy nawet do idei antymilitarnych.

W ten sposób zostaliśmy narodem niewojskowym. Od chwili kiedy ogół wyrzekł się walki o niepodległość tradycje wojskowości przeszły do powieści, w praktyce były obowiązujące ideały pokojowej pracy.

Pod wpływem długich lat niewoli straciliśmy świadomość znaczenia aktu siły, nastąpiło rozbrojenie duchowe narodu.

Te zgnębne dla narodu psychikę, zaczęła przełamywać młodzież w ostatnich już przedwojennych latach. W Galicji na parę lat przed wybuchem wojny tworzą się organizacje strzeleckie oddziały cywilne zrazu ubrane po sportowemu, następnie przysiadają coraz bardziej strój i manery oddziałów wojskowych.

Organizacje te szybko rosły, rozrzucone po całej Galicji faktem istnienia ogół do interesowania się sprawą wojska polskiego masę zwolenników z posród starszego społeczeństwa zasilane przez ogół moralnie i materialnie.

Pod wpływem tych organizacji Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” reformuje się, przybierają mundury polowe, wprowadzają musztrę wojskową wogóle następuje uwolnienie powoli ogół przyzwyczajają się do widoku tych oddziałów na wpol wojskowych i zaczyna je uważać za swoją wyłączną własność.

Królestwo Polskie jest pozbawione tego ruchu wojskowego. Nieliczna tylko grupa młodzieży akademickiej studująca we Lwowie i Krakowie bierze udział w organizacjach strzeleckich i ponosi ruch wojskowy do organizacji tajnych narazie do Warszawy potem i na prowincję.

Organizacje wojskowe tajne przetrwały wzmogły się i rozrosły już podczas obecnej wojny i oczekują w chwili powołania ich pod broń przez Rząd Polski. Lecz praca ich nie może wystarczyć w obecnej chwili przemowej.

Zaczyna i Królestwo wkraczać na drogę jawnych organizacji sportowych o podkładzie czysto wojskowym.

W tych dniach właśnie i nasze miasto uzyskało zatwierdzenie od władz okupacyjnych ustawy Towarzystwa sportowo-wychowawczego „Piechur”, które prowadzić będzie jawną pracę organizacyjno-wojskową, będzie tym łącznikiem pomiędzy armją a społeczeństwem, będzie przygotowywało młodzież do służby wojskowej, będzie uczyło zasad karności i dyscypliny, hartu i sprawności fizycznej.

To też sądzimy, że społeczeństwo miejscowe powita z zapałem i radością fakt ten tak ważnego w chwili dzisiejszej, a działającego jawnie Towarzystwa „Piechur”.

O listy ofiarodawców.

Osoby posiadające listy ofiarodawców „Dnia Wstrzemięźliwości” proszone są o zwrot powyższych list Komitetowi, który bez nich nie może zakończyć rachunków „Dnia Wstrzemięźliwości”.

Z wyborów do Rady Miejskiej.

Od Komitetu Wyborczego Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie co następuje:

Do wyborców V. ej kurji.

Wobec wycofania przez b. komitety Narodowy i Zjednoczony Żydowski pierwotnych list wyborczych, Komitet Wyborczy Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych,

nie chcąc tamować dalszego biegu wyborów, postanowił również swoją listę wycofać i w następstwie zgodził się, na skutek propozycji połączonych komitetów Polskiego i Żydowskiego, zawrzeć z tymi komitetami blok techniczny, polegający na tem, że 2-ch radnych i 2-ch zastępców z ramienia Komitetu Wyborczego Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych zostało umieszczonych na wspólnej liście V. ej kurji.

W ten sposób Komitet Wyborczy pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych, czyniąc zadość poczuciu obowiązku obywatelskiego przez umożliwienie zjednoczonym komitetom konsolidacji, jednocześnie uzyskał dla swoich kandydatów mandaty, do których pretendował, wystawiając własną listę.

Na liście wyborczej V kurji figurują zatem pp. W. Naziembło i T. Fögelbaum jako radni, oraz pp. S. Szlichter i M. Ratajewska jako zastępcy.

Nadto Komitet Wyborczy Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych, pozostając wiernym swemu stanowisku klasowemu, zastrzegł protokularnie przy zawarciu bloku dla swoich kandydatów niezależność i swobodę działania w pracach Rady Miejskiej.

Nowe bony.

Ukazały się w naszym mieście nowe bony 5, 10 i 20-ta kopiejkowe, wydane przez Tow. Wzajemnego Kredytu w Dąbrowie Górniczej.

Masło solone.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że od jutra masło solone sprzedawane będzie w sklepacz Deputacji w ograniczonej ilości, a mianowicie na kupon nr. 22 ówierć funta masła za 1 markę.

Powyższe ograniczenie wprowadzone zostaje w tym celu, aby sprzedawane masło dostało się tylko do rąk spóżywców.

Rejestracja strat

w Częstochowie.

W sprawie rejestracji strat wojennych przez zakłady przemysłowe poniesionych otrzymaliśmy z prośbą o umieszczenie komunikatu następujący:

Nieodkowność oszacowania i rejestracji strat wojennych, poniesionych przez zakłady przemysłowe, nie jest rozumiana należycie przez szereg koła przemysłowe. Akcja rejestracji tych strat została podjęta w celu ostarzczenia poszkodowanym i erjału dowodowego, na który w przyszłości oprzeć się mogły abiegi w celu uzyskania właściwego odszkodowania. Akcję tę dla przemysłu zainicjowało Towarzystwo Przemysłowców Królestwa Polskiego.

Dla skuteczności całej akcji niezbędnym było oparcie jej na jednolitych dla całego kraju zasadach, oraz scentralizowanie jej i poparcie powagą instytucji ogólnej, jaką jest Rada Główna Opiekuńcza.

Na skutek memorjału Towarzystwa Przemysłowego Królestwa Polskiego z dnia 19 lutego 1916 r. do Naczelnika Zarządu Cywilnego przy General Gubernatorstwie Warszawskiem i przy gorącym poparciu sprawy przez Radę Główną Opiekuńczą, przyczem Rada Główna wyraziła zgodę wziąć ją pod swoją egidę — reskryptem Naczelnika Zarządu Cywilnego z dnia 25-go marca 1916 r., sprawa oszacowania strat w przemyśle pomyślnie rozwiązana została.

maszynowe i 1 przyrząd do rzucania min.

W okolicy Ludowej wysadzono w powietrze rosyjski domek strażniczy. Nad Narajówką ożywione walki armatnie.

Pod Radziwiłowem jeden z lotników naszych zestrzelił latawiec rosyjski.

Włoski teren walk:

Wczoraj po południu na froncie Pobrzeża pomiędzy Plawą a morzem przybrał na sile ogień artylerji nieprzyjacielskiej. W nocy miał miejsce tylko odosobniony ogień.

Na froncie tyrolskim artylerja nieprzyjacielska była czynniejszą niż zwykle w odcinku pomiędzy Torbole a Loppio.

Południowo-wschodni plac boju.

Na południowym-wschodzie od Beratu starcia pomiędzy strażami polowymi.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler.

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, dnia 19 lutego:

Front zachodni.

Po silnym ogniu artyleryjskim ruszyli Niemcy w sile około 2-ech kompanji do ataku, na stanowiska nasze w odcinku na wschodzie od błot Kazawa, na południowym-zachodzie od Dyneburga. Niektórym oddziałom niemieckim udało się wtargnąć do naszych przednich stanowisk, lecz z nadejściem rezerw zostały one wyparte.

Front rumuński.

Niespodziewanym atakiem udało się wojskom naszym zdobyć ważny punkt nieprzyjacielski na wzgórzu, 13 wiorst na południowym zachodzie od wsi Okrzy. Przeciwnicy pozostali bez skutku.

Front kaukaski.

Na całym froncie trwają nadal zwyciężne snieżne.

Walki na Zachodzie.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 19 lutego:

Liczba jeńców, wziętych przez nas wczoraj nad Ancre, wynosi 12 oficerów i 761 szeregowców. Poza to zdobyliśmy pewną liczbę karabinów maszynowych i moździerzy okopowych.

Dzisiaj rano uderzyły znaczne siły nieprzyjacielskie na nowe stanowiska nasze przy punkcie wysuniętym pod Baillecourt. Piechota nieprzyjacielska posuwała się trzema falami, a za nimi podążały oddziały powiatkowe. Dostawszy się pod ogień zbrojny, nieprzyjaciel ustąpił, poniosłszy straty znaczne i nie dotarłszy nigdzie do linii naszych. Nie ponieśliśmy strat żadnych.

W nocy wtargnęliśmy do stanowisk niemieckich na południe zachód i na północ-zachód od Arras, na południe od Fauquiesart oraz na północ od Ypres. Zadałszy nieprzyjacielowi liczne straty, wysadziliśmy w powietrze karabin maszynowy i sprządziliśmy 19 jeńców.

Co mówi Wilson?

LUGANO, 21 | 2. „Times“ donosi z Waszyngtonu: Wilson udał się w sobotę na Kapitol dla odbycia narady z przywódcami partji demokratycznej w senacie.

Prezydent Stanów Zjednoczonych dał do zrozumienia senatorom, iż rząd ma jeszcze nadzieję, jakkolwiek uważa położenie za bardzo poważne i niebezpieczne, powstrzymania w jakikolwiek sposób zatargu zbrojnego.

go. Według ogólnego przekonania, prezydent Wilson, na mocy pełno-mocnictwa, dawniej już udzielonego mu przez kongres, zarządzi uzbrojenie przeciw łodziom podwodnym wszystkich statków handlowych amerykańskich.

„Times“ zapewnia, że gdyby niemieckie łodzie podwodne zaczęły lub zatopić którykolwiek z tych statków lub też zatopić nieuzbrojony parowiec amerykański, to Wilson środki obronne rozszerzy i użyje floty wojennej ku obronie statków amerykańskich, a może nawet i innych krajów neutralnych.

Doniesienie posiedzenie.

ROTTERDAM, 21 | 2. Według depeszy agencji Reutersa z Nowego Jorku, prezydent Wilson zwoła zapewne pod koniec bieżącego tygodnia wspólne posiedzenie senatu i izby posłów dla zażądania kredytów i pełnomocnictw w celu obrony mienia i życia amerykańskiego przeciwko bezwzględnej wojnie podmorskiej. Jak przypuszczają, kongres przyzna prezydentowi na potrzeby nagłe 50 milj. dolarów.

Walki nad Ancre.

LONDYN, 21 | 2. Wczoraj zrana wojsko nasze dokonało operacji pomyślnych na obu brzegach rzeki Ancre. Posunięto się znacznie dalej. Na południe od rzeki natarto na stanowiska nieprzyjacielskie naprzeciwko wsi Miraumont i Petit Miraumont i zdobyto je na froncie około 1 i pół mili. Wtargnęliśmy na głębokość przeszło tysiąca jardów do nieprzyjacielskich stanowisk obronnych i przysunęliśmy linie nasze na odległość kilkuset jardów od wsi Petit Miraumont. Na północ od Ancre wzięto ważne stanowisko nieprzyjacielskie na zboczach górnych, na północ od folwarku Baillecourt, na froncie długości około tysiąca jardów. Przeciwnicy nieprzyjacielskie odparto pomyślnie. Nieprzyjaciel doznał ponownie strat ciężkich. Dotychczas przeszło przez punkty zbrojne 268 jeńców z 6 oficerami, jako wynik operacji powyższych.

Dzisiaj zrana dokonaliśmy 2 uderzeń: na południe od Neuve Chapelle i na północ-wschód od Ploegsteert, gdzie wojsko nasze dotarło do drugiej linii nieprzyjacielskiej. Znaczną liczbę Niemców zabito, liczne schroniska i karabiny maszynowe zburzone. W obu tych wycieczkach wzięliśmy jeńców.

Co robi armja rosyjska?

ZURICH, 21 | 2. Wychodzący tu „Tagessanzeiger“ donosi, że nowe ugrupowanie wojsk rosyjskich zostało już ukończono.

Utworzono cztery grupy wojsk. Pierwsza pozostaje pod dowództwem gen. Ruzickiego i zajmuje front koło Rygi i nad Dźwiną, druga pod wodzą Ewerta stoi w okolicach Baranowicz, trzecia pod komendą Brusilowa zacięła się na Wołyniu i w Galicji w kierunku Czortkowa. Czwartą nowoutworzoną armią dowodzi generał Hurko. „Berliner Bund“ twierdzi, że ten właśnie generał nad Seretem i Dunajem zgromadził te wojska, które przedtem znajdowały się na froncie wołyńskim i na Kautazie.

Echa zestrzelenia aeroplanu austriackiego.

WIEDEN, 21 | 2. Pisma włoskie przyniosły wiadomość, iż w ataku powietrznym na Udine, po bohater-skiej walce na wysokości 3000 m. z siedmiu samolotami włoskimi, dostał się, po odniesieniu ciężkiej rany, do niewoli lotnik austriacki hr. Siemieński.

Obecnie o wypadku tym pisze „Freundenblatt“, że hr. Stanisław Siemieński, ożeniony z Zofją z hr. Tarnowskich, ma trzech synów: Jana Stanisława, Jana i Wilhelma. Niestety, doniesienie pism włoskich nie zawiera żadnych szczegółów, który z trzech synów hr. Stan. Siemieńskiego padł ofiarą walki.

Przed zerwaniem stosunków przez Stany Zjedn. z Austrią.

BERLIN, 21 | 2. Przytaczając informacje o najnowszym memorjale rządu amerykańskiego do Austro-Węgier, „Voss. Ztg.“ wypowiada zdanie, iż rząd Stanów Zjedn. wysyła obecnie taką notę, na którą odpowiedź z góry musi mu być wiadoma, ma jedynie na celu wyszukanie powodu do niezbyt zřejczego zerwania stosunków dyplomatycznych z Austro-Węgrami. Odpowiedź Austro-Węgier, w przewidywaniu tego nieuniknionego rozwoju, rzeczy będzie niewątpliwie odpowiednio jasną i stanowczą.

Żegluga holenderska.

BERLIN, 21 | 2. Według depesz nadchodzących z Batawji do pism holenderskich, wśród tamtejszych plantatorów panuje silne zaniepokojenie, że wskutek przerwy w ruchu okrętów nie będą mieli sposobności wysyłania produktów swych do Europy.

Doręczenie noty chińskiej.

BERLIN, 21 | 2. Tutejszy poseł chiński doręczył sekretarjatu spraw zagr. odpis noty, którą rząd jego przesłał niemieckiemu postowi cesarskiemu w Pekinie, a która usilnie protestuje przeciwko nowym zarządzeniom, dotyczącym się wojny podmorskiej.

Wiadomości podane przez nieprzyjacielskie agencje telegraficzne o zerwaniu stosunków dyplomatycznych Chin z Niemcami lub o tem, że krok taki wkrótce nastąpi, są nieścisłe.

Zwiększenie obiegu banknotów we Francji.

BERLIN, 21 | 2. Z Paryża donoszą, że Bank francuski zwiększył obieg banknotów z 18 na 21 miliardów franków.

Odkrycie lodowców w Chinach.

LONDYN, 21—2. Nadchodzą tutaj szczegóły o rezultatach wyprawy naukowej F. K. Warda do chińskiej prowincji Jünan. Okazuje się z nich, że wprawa ta przyniosła dużą niespodziankę.

Mianowicie w zachodniej części prowincji Jünan, a więc graniczącej już z Tybetem, odkryto dosyć duże lodowce, jakie zwykle znajdują się tylko wśród wysokich gór.

Chwila bieżąca.

— Wkrótce wypuszczona ma być w Stanach Zjednoczonych nowa pożyczka francuska, a w ciągu 4 tygodni prawdopodobnie Kanada także zaciągnie w Stanach Zjednoczonych pożyczkę na sumę stu milionów dolarów.

— Na kolejach rosyjskich przzerwano ruch pasażerski ze względu na przesuwanie wojsk.

— Wczoraj wieczorem przybył do Medjolanu minister belgijski van der Velde.

Z Warszawy.

Zmiany w Zarządzie R. G. O. Członkowie Zarządu R. G. O. pp. Ludw. Górski, W. hr. Rostworowski i K. Wojewódzki wystąpili z Zarządu, pozostając jednak członkami Rady;

do Rady Głównej Opiekuńczej zaproszono dwóch nowych członków pp. L. Grohmana i J. Zaglencznego.

Rady miejskie w małych miastach.

Obecnie kończy się akcja wyborcza w całym szeregu miast i miasteczek prowincjonalnych. Ostatnio nadeszły do nas wiadomości o rezultatach wyborów w Słupcy i Turku w gub. kaliskiej oraz z Kutna i Kowala. W Kowalu wybrano 6 chrześcijan i 3 żydów, w Słupcy 8 chrześcijan i 4 żydów, w Turku 13 chrześcijan i 5 żydów, w Kutnie 14 chrześcijan i 4 żydów.

Organizacja — to nasza siła!

KRONIKA

Dzisiejsze zebranie organizacyjne „Piechur”.

Dział we czwartek 22 b. m. o g. 7 i pół wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich Teatralna 16 odbędzie się zebranie organizacyjne Tow. „Piechur”, które ma powstać w najbliższej przyszłości w naszym mieście.

535-lecie Częstochowy.

W dniu dzisiejszym przypada deniosta rocznica dla naszego miasta. Oto 22 lutego w roku 1382 Władysław książę Opolski, jak mówią kroniki, złożył cudowny obraz Najświętszej Marii Panny w kościółku drewnianym na Jasnej Górze.

Od tej chwili datuje się historia Częstochowy, a jest ona głównie historią Jasnej Góry, tę zaś znają wszyscy, gdyż jest ściśle związana z dziejami całej Polski, przynajmniej w dwóch ostatnich wiekach jej niezależności.

Dopiero w ostatnich latach kilku dziesięcioleci Częstochowa zmieniła swój charakter, będąc obok miejsca pielgrzymek środowiskiem przemysłowym.

Powstały tutaj liczne fabryki przyspieszyły rozwój miasta, a dość powiedzieć, że gdy w roku 1827 Częstochowa liczyła 5060 osób już w r. 1880 wynosiła 18,147. Następnie w roku 1901 — 53,848, a w roku 1908 — 70,627.

Wojna zatrzymała w biegu rozwój naszego miasta, a jak wykazał ostatni spis ludności Częstochowa liczy obecnie 70 tysięcy mieszkańców.

Co sprawiło to nadzwyczajne zmniejszenie się liczby mieszkańców wszyscy wiedzą.

Wolany odczyt.

Zapowiedziany na poniedziałek odczyt ks. Mauersbergera o zadaniach harcerstwa polskiego, z przyczyn od organizatorów niezależnych, odbyć się nie mógł.

„Piechur”.

Staaliśmy wobec faktu tworzenia własnej armii.

Spółeczeństwo zdaje sobie sprawę, że to powinno nastąpić nie przez obcych, ale być jego świadomym czynem.

Zadanie to napotyka na najrozmaitsze przeszkody. Pomijając stosunki techniczne, społeczeństwo nie jest do tego przygotowane psychicznie.

Ostatnie regularne wojsko polskie wyszło z kraju 85 lat temu i od tego czasu poza ruchem zbrojnym partyzanckich oddziałów 1863 roku, mieliśmy tylko u siebie wojska obce, dla nas znienawidzone. Służbę wojskową traktowaliśmy jako smutną konieczność od której kto tylko mógł

uchylił, wreszcie skłonni byliśmy nawet do idei antymilitarnych.

W ten sposób zostaliśmy narodem niewojskowym. Od chwili kiedy ogół wyrzekł się walki o niepodległość tradycje wojskowości przeszły do powieści, w praktyce były obowiązujące ideały pokojowej pracy.

Pod wpływem długich lat niewoli straciliśmy świadomość znaczenia aktu siły, nastąpiło rozbrojenie duchowe narodu.

Tę złąbłą dla narodu psychikę, zaczęła przełamywać młodzież w ostatnich już przedwojennych latach. W Galicji na parę lat przed wybuchem wojny tworzą się organizacje strzeleckie oddziały cywilne zrazu ubrane po sportowemu, następnie przybierają coraz bardziej strój i manery oddziałów wojskowych.

Organizacje te szybko rosły, rozrzucone po całej Galicji faktem istnienia ogół do interesowania się sprawą wojska polskiego masę zwolenników z póród starszego społeczeństwa zasilane przez ogół moralnie i materialnie.

Pod wpływem tych organizacji Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” reformuje się, przybierają mundury polowe, wprowadzają musztrę wojskową wogóle następuje uwójskowanie. Powoli ogół przyzwyczaja się do widoku tych oddziałów na wpoj wojskowych i zaczyna je uważać za swoją wyłączną własność.

Królestwo Polskie jest pozbawione tego ruchu wojskowego. Nieliczna tylko grupa młodzieży akademickiej studująca we Lwowie i Krakowie bierze udział w organizacjach strzeleckich i ponosi ruch wojskowy do organizacji tajnych narazie do Warszawy potem i na prowincję.

Organizacje wojskowe tajne przetrwały wzmogły się i rozrosły już podczas obecnej wojny i oczekują w chwili powołania ich pod broń przez Rząd Polski. Lecz praca ich nie może wystarczyć w obecnej chwili przemówowej.

Zaczyna i Królestwo wkraczać na drogę jawnych organizacji sportowych o podkładzie czysto wojskowym.

W tych dniach właśnie i nasze miasto uzyskało zatwierdzenie od władz okupacyjnych ustawy Towarzystwa sportowo-wychowawczego „Piechur”, które prowadzić będzie jawną pracę organizacyjno wojskową, będzie tym łącznikiem pomiędzy armią a społeczeństwem, będzie przygotowywało młodzież do służby wojskowej, będzie uczyło zasad karności i dyscypliny, hartu i sprawności fizycznej.

To też sądzimy, że społeczeństwo miejscowe powita z zapałem i radością fakt ten tak ważny w chwili dzisiejszej, a działającego jawnie Towarzystwa „Piechur”.

O listy ofiarodawców.

Osoby posiadające listy ofiarodawców „Dnia Wstrzemięźliwości” proszone są o zwrot powyższych list Komitetowi, który bez nich nie może zakończyć rachunków „Dnia Wstrzemięźliwości”.

Z wyborów do Rady Miejskiej.

Od Komitetu Wyborczego Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych otrzymujemy z prośbą o zamierzenie co następuje:

Do wyborów V-ej kurji.

Wobec wycofania przez b. komitety Narodowy i Zjednoczony Żydowski pierwotnych list wyborczych, Komitet Wyborczy Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych,

nie chcąc tamować dalszego biegu wyborów, postanowił również swoją listę wycofać i w następstwie zgodził się, na skutek propozycji połączonych komitetów Polskiego i Żydowskiego, zawrzeć z tymi komitetami blok techniczny, polegający na tem, że 2-ch radnych i 2-ch zastępców z ramienia Komitetu Wyborczego Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych zostało umieszczonych na wspólnej liście V-ej kurji.

W ten sposób Komitet Wyborczy pracownik biurowych, handlowych i przemysłowych, czyniąc zadość poczuciu obowiązku obywatelskiego przez umożliwienie zjednoczonym komitetom „konsolidacji, jednocześnie uzyskał dla swoich kandydatów mandat, do których pretendował, wystawiając własną listę.

Na liście wyborczej V kurji figurują zatem pp. W. Naziembło i T. Fogelbaum jako radni, oraz pp. S. Szlichter i M. Katakajewski jako zastępcy.

Nadto Komitet Wyborczy Pracowników biurowych, handlowych i przemysłowych, pozostając wiernym swemu stanowisku klasowemu, zastrzegł protokularnie przy zawarciu bloku dla swoich kandydatów niezależność i swobodę działania w pracach Rady Miejskiej.

Nowe bony.

Ukazały się w naszym mieście nowe bony 5, 10 i 20-to kopiejkowe, wydane przez Tow. Wzajemnego Kredytu w Dąbrowie Górniczej.

Masło solone.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że od jutra masło solone sprzedawane będzie w sklepacę Deputacji w ograniczonej ilości, a mianowicie na kupon nr. 22 ówierć funta masła za 1 markę.

Powyższe ograniczenie wprowadzone w tym celu, aby sprzedawane masło dostało się tylko do rąk spożywców.

Rejestracja strat w Częstochowie.

W sprawie rejestracji strat wojennych przez zakłady przemysłowe poniesionych otrzymaliśmy z prośbą o umieszczenie komunikatu następujący:

Nieodowność oszacowania i rejestracji strat wojennych, poniesionych przez zakłady przemysłowe, nie jest rozumiana należycie przez szersze koła przemysłowe. Akcja rejestracji tych strat została podjęta w celu ostarzczenia poszkodowanemu przedsiębiorcy dowodowego, na który w przyszłości przejdzie się mogły abiegi w celu uzyskania właściwego odszkodowania. Akcję tę dla przemysłu zainicjowało Towarzystwo Przemysłowców Królestwa Polskiego.

Dla skuteczności całej akcji niezbędnym było oparcie jej na jednolitych dla całego kraju zasadach, oraz scentralizowanie jej i poparcie powagą instytucji ogólnej, jaką jest Rada Główna Opiekuńcza.

Na skutek memorjału Towarzystwa Przemysłowców Królestwa Polskiego z dnia 19 lutego 1916 r. do Naczelnika Zarządu Cywilnego przy General Gubernatorstwie Warszawskim i przy gorącym poparciu spierany przez Radę Główną Opiekuńczą, przyczem Rada Główna wyraziła zgodę wziąć ją pod swoją egidę — reskryptem Naczelnika Zarządu Cywilnego z dnia 25-go marca 1916 r., sprawa oszacowania strat w przemyśle pomyślnie rozwiązana została.

Główne zasady rejestracji, sposób organizowania Komisji Szacunkowych Przemysłowych i instrukcja zasadnicza dla rejestracji strat wojennych w przemyśle — wydane zostały w osobnej broszurce „O rejestracji strat wojennych przez zakłady przemysłowe poniesionych”. Broszurkę tę otrzymać mogą poszkodowani przemysłowcy w zorganizowanym przez Warszawską Centralę dla Częstochowy biurze Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej, mieszczącym się w lokalu Ryskiego Banku Handlowego.

Przy rejestracji strat wojennych w zakładach przemysłowych zasady

organizacji prac szacunkowych są następujące:

Jako pierwsze instancje przy szacowaniu tych strat utworzone zostają Komisje Szacunkowe Przemysłowe Miejskowe, w skład których wchodzi: Przewodniczący, wyznaczony przez Prezesa Miejskowej Okręgowej Rady Opiekunczej i zatwierdzony przez miejscowe Władze Okupacyjne, — i dwaj inżynierowie specjaliści, delegowani przez Towarzystwo Przemysłowców Królestwa Polskiego i Warszawskie Stowarzyszenie dla dozoru nad kotłami parowymi.

(D. c. n.)

Znaczna kradzież.

W tych dniach skradziono zapożyczoną z magazynu Stow. spożywczego kopalni Konopiiska: 83 pary butów robotniczych z długimi cholewkami, 7 par nowych czarnych bucików dziecięcych z cholewkami lakierowanymi, 320 funtów sioniny, 94 funty wołowny, 17 funtów mydła do prania bez stempla, 5 starych worków.

Wartość przedmiotów skradzionych przez nieznanego sprawcę wynosi 4800 mk.

Za wykrycie złodziei wyznaczono 250 mk. nagrody.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od Niedzieli 18-go do Czwartku 22-go Lutego 1917 r. (włącznie).

Protoplasta - psa z Baskerville

— Dramat w 4-oh częściach. —

Walka byków w Barcelonie (Natura)
Biedny pude (Komiczne)

Nowości

Na scenie

Nowości

PIĘKNY SEN

Operetka w 1-ym akcie L. Falla.

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od piątku 23 go Lutego 1917 roku.

Dzisiaj wspaniały program bezkonkurencyjny!
Najnowsze arcydzieło sezonu!**Pieśń życia**Znakomity dramat życiowy w 6-ciu aktach
z prologiem i epilogiem.

Nowości

NA SCENIE

Nowości

Piękny sen Operetka transformacyjna w 1-m akcie
FALLA.

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Al. Salsberga. — Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Pierwszorzędna Częstochowska Pracownia GORSĘTÓW

JÓZE FVII Nagrodzona Medalem
CZĘSTOCHOWA, ul. P. Maryi 46.
róg Szkolnej Nr. 1.
gorsety kroji paryskich i wiedeńskich
hygieniczne i do wyrównania figury
szelki do prostego trzymania biustono-
sze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i prze-
rabianie. — Ceny umiarkowane. 1447**Łyżwy**

klamki i towary żelazne

poleca W. Nowicki

dawniej W. Stajewski ul. P. Maryi 38.

Cukier dla użytku domowego-
go! kuchni 25 kop
funt zastępuje zupełnie **Sacharyna**
oryginalna d rra Fahiberga tylko w
kantorze sprzedaży sacharyny ul.
Panny Maryi № 7 w drugim domu,
w podwórzu na parterze, mieszkania
№ 1. Wejście również od ulicy Stra-
żackiej № 7. Sprzedaż w każdej ilości
w ciągu całego dnia. 61—

**Zgubiono kwit lombardu kasy Połyżoszkowo-
Oszczędnościowej Nr. 27508. 40—****Osoba pożądana znająca język niemiecki
lub francuski i gospodarstwo domowe po-
trzebna. Oferty z podaniem warunków w Gońcu
sub „S. R”. 62—****Tylko chrześcijaninowi na dogodnych warun-
kach sprzedam lub zamienię na grunt plac
morgowy z domkiem blisko ul. Teatralnej. Wiado-
mość w Administracji „Gońca”. 72—****Reumatyzm artretyzm, ból głowy i wszel-
kie inne choroby leczę skutecznie mas-ż
elektryczny Teatralna 34 II-gie piętro m. 6 od 12
do 4 ej po południu 72—****Potrzebny stróż i furman. Wiadomość
w Administracji Gońca. —****Do sprzedania stół, kredens, komoda i
różne sprzęty domowe. Wiadomość ulica
św. Barbary № 4 Kładnicki. 77—****Potrzebni kamieniarze do łapania mas-ż
elektryczny Teatralna 34 II-gie piętro m. 6 od 12
do 4 ej po południu 72—****Potrzebna krawcowa na parę dni do
szycia z własną maszyną. Wiadomość ul.
Panny Maryi Nr. 48 sklep spożywczy. 79—****Ślizgawka Szkolna 15.****Krawiecka pracownia garderoby męskiej
W. Małczyńskiego**

w Częstochowie, ul Panny Maryi № 50.

Poleca Sz. Panom swój skład gotowych
ubrań jako to: Palta, garnitury mary-
narkowe spodnie Specjalny dział ubrań
uczniowskich dla wszystkich szkół i
klas. Na czasie!!! Pracownia uskutecz-
nia wszystkie przeróbki, reperacje,
czyści i odświeża wszelką garderobę
szybko i po umiar. cenach.**Księgarnia w Częstochowie**
w dobrym punkcie z
szeroką i wyrobioną
klientelą z powodu
wyjazdu z a r a z do
sprzedania. Oferty
„T” w Gońcu.**LEKARZ-DENTYSTA****Michał Grejniec**w Częstochowie
ul. Panny Maryi № 10.Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9—1 i od 3—7 wieczorem.**DOKTOR MEDYCYNY****Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Maryi № 21.

Choroby skórne i dróg mocz-
nych.Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.**Skład tabacznyny****D. SZMARAGD**

Nowy Rynek № 1. dom Zborowski

poleca wszelkie gatunki wyrobów tabaczo-
nych po cenach przystępnych. 59—Nowości!!! **Mydło** Nowości!!!
za 2 i pół & 20 kop.**Kursy kroju Męskiego i Damskiego**
Stefana Smugi w Częstochowie ulica
Teatralna № 23 Zapisy przyjmuje na miejscu
od godz. 12—2 przez świąt i niedziel. 41—**Stanisław RUMSZEWICZ**

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna (daw-
niej Cerkiewna) № 4 (pierwsze
piętro nad b. biurem adresowem).
Przyjmuje od 2—3 po poł.